

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT
DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: 'Vrijwilligerskorpsen' in Vlaanderen

Samenvatting

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om 'vrijwilligerskorpsen' over heel Vlaanderen te promoten.

Recente crises, van corona tot de overstromingen in Wallonië, leerden dat heel wat burgers bereid zijn om hulp te verlenen. Een goede omkadering en organisatie van burgerhulp bij crisissituaties ontbreekt echter nog in Vlaanderen. Het oprichten en opleiden van een vaste groep vrijwilligers moet lokale besturen toelaten vrijwillige burgerhulp in crisissituaties efficiënter te organiseren.

De Vlaamse Regering wil verschillende instrumenten aanreiken om lokale besturen te stimuleren een eigen vrijwilligerskorps op te richten. In een eerste fase zal het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw voorzien in een digitaal platform, een draaiboek en inspiratie-dag op 5/12/2023. In een volgende fase (vanaf 2024) voorziet het steunpunt in een meer uitgebreide inhoudelijk ondersteuning van lokale besturen.

Het promoten en stimuleren van vrijwilligerskorpsen is een gezamenlijk initiatief van de minister van Cultuur, de minister van Binnenlands Bestuur en de minister van Welzijn Volksgezondheid en Gezin.

In 2022 richtte Lubbeek als eerste gemeente in Vlaanderen een 'vrijwilligerskorps' op, een groep opgeleide vrijwilligers die ingeschakeld kan worden bij calamiteiten en crisissituaties in de gemeente en de professionele eerstelijns hulp kan bijstaan.

Recente crises, van corona tot de overstromingen in Wallonië, leerden dat heel wat burgers bereid zijn om hulp te verlenen maar dat een goede omkadering voor en organisatie van dergelijke burgerhulp bij crisissituaties nog ontbreekt. Het oprichten van een vrijwilligerskorps moet lokale besturen toelaten burgerhulp bij calamiteiten en crisissituaties beter te organiseren. Met een opgeleid vrijwilligerskorps kunnen ze optimaal klaar staan en snel en gericht optreden.

De Vlaamse Regering heeft dan ook de ambitie om vrijwilligerskorpsen over heel Vlaanderen te promoten en wil lokale besturen de nodige ondersteuning bieden om een eigen korps op te richten.

Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw (verder: VSVW) zal daartoe de volgende instrumenten ontwikkelen:

- Een uitbreiding van het digitaal platform waar vrijwilligers zich kunnen kandidaat stellen en waarmee lokale besturen het korps kunnen samenstellen en beheren via Kanikhelpt.be.
- Inhoudelijke ondersteuning via:
  - Een draaiboek voor lokale besturen om, rekening houdend met de verscheidenheid in capaciteit en draagkracht, een vrijwilligerskorps op maat op te richten.
  - Een inspiratie-dag op 5 december 2023 waar het digitaal platform en het draaiboek worden gelanceerd.

Het VSVW zal deze instrumenten ontwikkelen na een participatief traject met lokale besturen en begeleid door een stuurgroep met diverse expertise.

In functie van herkenbaarheid en communicatie zal de administratie (DCJM en DKBUZA) ook onderzoeken welke mogelijkheden er zijn op vlak van logovorming (idealiter een combinatie van het logo van de Vlaamse overheid en het logo van het betrokken lokale bestuur) en naamgeving 'vrijwilligerskorps' (voorlopig gebruikt als werkterm).

Het promoten en stimuleren van vrijwilligerskorpsen is een gezamenlijk initiatief van de minister van Cultuur, de minister van Binnenlands Bestuur en de minister van Welzijn Volksgezondheid en Gezin. Het project sluit aan bij de crisissite (Kanikhelpt.be) die door het VSVW wordt ontwikkeld in opdracht van minister Crevits en die lokale besturen toelaat om ad hoc vrijwillige hulp tijdens crises gericht in te zetten aan de hand van vacatures. Kanikhelpt.be wordt op die manier één centrale digitale toegangspoort waar kandidaat crisis-vrijwilligers zich kunnen registreren en de tool waarmee lokale besturen hun crisis-vrijwilligers kunnen beheren (zowel de ad hoc-vrijwilliger als het vaste korps).

Als minister van cultuur, bevoegd voor de coördinatie van het Vlaams vrijwilligersbeleid, zal ik de eerste fase financieel ondersteunen. Een vervolgtraject vanaf 2024, met een ruimer ondersteuningsaanbod voor lokale besturen, zal deel uitmaken van de nieuwe meerjarige subsidieaanvraag (2024-2025) van het VSVW.

De Minister-President van de Vlaamse Regering,
Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS